

Ouder-kind tijdsbesteding

De relatie tussen gender en de hoeveelheid tijd die aan kinderen wordt besteed

Emma Barendregt (4246934)

Begeleider/Eerste beoordelaar: Anne Rigt-Poortman

Tweede beoordelaar: Judith Kas

Utrecht University

Introductie

Voor de tijdsbesteding met het kind blijkt de gender van de ouder cruciaal te zijn; ook al zijn moeders meer gaan werken dan vroeger, zij zorgen nog steeds meer voor de kinderen dan vaders doen (Bianchi, 2000; Orloff, 2002; Bonke & Esping-Andersen, 2011). De trend van de afgelopen jaren laat zien dat de meeste ouders uit westerse landen meer tijd aan hun gezin besteden dan ouders uit de jaren '60 (Dotti Sani & Treas, 2016). Zo spenderen moeders in westerse landen in 2012 gemiddeld 104 minuten per dag aan hun kind. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van 1965, met een gemiddelde van 54 minuten per dag. Ook westerse vaders besteden meer tijd aan hun kinderen, de hoeveelheid tijd die zij aan hun kind(eren) besteden is bijna verviervoudigd in vergelijking met 1965. De tijd die vaders met hun kinderen spenderen steeg in deze tijd van 16 minuten, naar 59 minuten per dag (University of California, 2016). Niet alleen de tijdsbesteding verandert, maar ook het krijgen van kinderen is steeds meer een bewuste individuele keuze en het moderne ouderschap vraagt dat ouders tijd investeren in hun kinderen (Beets, 2004). De tijd die ouders spenderen met hun kind wordt gezien als de belangrijkste investering in het kind (Becker, 1960), en deze positieve invloed van ouderlijke tijdsbesteding met het kind is vaak onderzocht (Bulanda, & Lippmann, 2009). Zo biedt tijd doorbrengen met ouders kansen voor sociale, cognitieve en emotionele ontwikkeling van het kind (Hofferth & Sandberg, 2001), en heeft de hoeveelheid tijd die moeders spenderen met hun kinderen grote positieve invloed op de vroege ontwikkeling van het kind (Bono, Francesconi, Kelly & Sacker, 2016). Daarnaast hangt de tijd die ouders met hun kind spenderen positief samen met betere schoolprestaties (Cooksey & Fondell, 1996), en geldt er dat des te meer tijd een moeder actief spendeert met haar kind, des te minder kans het kind heeft om delinquent gedrag te vertonen, zoals spijbelen, stelen, en in de problemen komen met school of de politie (Milkie, Nomaguchi & Denny, 2015). Kinderen waarvan de vader meer betrokken is bij hun opvoeding hebben vaak betere cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden, hebben minder kans op probleemgedrag en zijn gezonder (Nikkelen & de Blécourt, 2017).

Niet alleen kinderen profiteren van tijd spenderen met hun ouders. Ook ouders profiteren hiervan. Wanneer vaders een goede band met hun kinderen hebben, rapporteren zij minder gezondheidsproblemen en hebben zij een betere relatie met hun partner (Nikkelen & de Blécourt, 2017). Voor moeders geldt dat wanneer zij voor de kinderen zorgen, zij zich houden aan de genderrollen, en de verwachtingen en normen binnen de maatschappij. Dit

leidt tot een positief zelfconcept en is gelinkt aan een betere algemeen welzijn (Diener, Suh, Lucas & Smith, 1999).

De verdeling van de zorg van de kinderen is echter ongelijk en dit wordt vaak in verband gebracht met de gendernormen (Vermeirsch, 2018). De gendernormen die ouders hebben, hebben een grote invloed op de manier waarop zij hun kinderen behandelen (Culp, Cook & Housley, 1983), en van oudsher wordt de zorg voor het huishouden in Nederland al gezien als een taak voor de vrouw, zo ook de zorg voor de kinderen (van der Lippe, 1992). Deze gendernorm bestaat ook nu nog; het zorgen voor de kinderen wordt door een deel van de Nederlandse bevolking nog steeds gezien als een vrouwentaak (Nikkelen & de Blécourt, 2017). Dit leidt ertoe dat vrouwen ook nu meer voor de kinderen zorgen dan dat mannen doen (University of California, 2016; van der Lippe, 1992). Deze ongelijkheid in de tijdsbesteding van ouders is de afgelopen jaren verkleind, maar het blijft een feit dat moeders over het algemeen vaker de zorg voor het kind op zich dragen (Braun, Lewin-Epstein, Stier, Baumgärtner, 2008; Musick, Meier & Flood, 2014; University of California, 2016; Dotti Sani & Treas, 2016; Nikkelen & de Blécourt, 2017). In deze studie wordt daarom onderzocht wat de relatie is tussen gender, gendernormen en de tijdsbesteding met kinderen. Zo zou het kunnen dat in een gezin met egalitaire genderrollen de hoeveelheid tijd die ouders met hun kind besteden eerlijker verdeeld is dan in gezinnen met traditionele genderrollen (Shelton & John, 1996).

Tot nu toe heeft onderzoek naar genderongelijkheid en de rol van gender normen zich vooral gericht op het totaalplaatje van huishoudelijk werk, waar de tijdsbesteding met het kind onder valt (Denuwelaere, 2003). Bovendien is de rol van de vader pas de afgelopen jaren meegenomen in wetenschappelijk onderzoek (Barber, Stolz & Olsen, 2005). Verder is er nog weinig onderzoek gedaan naar de invloed van de gender van het kind-, en de combinatie van de gender van het kind en de gender van de ouder op de tijdsbesteding van de ouder met het kind (Neilson & Stanfors, 2017; Worthen, 2011). Doordat de genderideologiën de afgelopen jaren zijn veranderd en steeds meer egalitair zijn geworden (Myers & Booth, 2002), is het daarnaast ook van belang om te onderzoeken in hoeverre de huidige genderideologieën van invloed zijn op de relatieve hoeveelheid tijd die aan kinderen wordt besteed, en of de genderideologiën van invloed zijn op het effect van sekse op de hoeveelheid tijd die aan kinderen wordt besteed. Er is al eerder onderzoek gedaan naar de invloed van gendernormen op effect van de gender van de ouder op de tijdsbesteding met het kind, maar dit betrof een

onderzoek met weinig participanten (272 participanten), en de gender van het kind werd niet betrokken bij het onderzoek (Renk, Roberts, Roddenberry, Luick, Hillhouse, Meehan, Oliveros, & Phares, 2003). Dit onderzoek pakt deze beperkingen aan en is hierdoor een van de eerste systematische onderzoeken naar de invloed van de gender van de ouder en van het kind en de combinatie hiervan op de tijdsbesteding met het kind, en hoe dit effect van gender wordt beïnvloedt door de gendernormen. Dit wordt gedaan door de volgende vragen te beantwoorden;

1. Wat is de rol van sekse (van zowel de het kind als de ouder, en combinaties hiervan), op de hoeveelheid tijd die aan kinderen wordt besteed?
2. In hoeverre beïnvloeden de genderideologiën van ouders het effect van sekse (van zowel het kind als de ouder) op de hoeveelheid tijd die aan de kinderen wordt besteed?

Theoretisch kader

Het theoretisch kader van dit onderzoek is gebaseerd op verschillende aspecten en theorieën uit de literatuur en zal allereerst ingaan op de relatie tussen gender en tijdsbesteding. Vervolgens zal worden gekeken naar de invloed van gendernormen op het effect van gender op tijdsbesteding.

2.1 Gender en tijdsbesteding

1.a Gender ouder en tijdsbesteding

Er zijn verscheidene theorieën die ingaan op verdeling van huishoudelijke taken, waaronder de zorg voor de kinderen. Hays (1996) verklaart de discrepantie in de zorg voor de kinderen aan de hand van de *'Intensive mothering ideology'*. Het onderzoek van Hays (1996) stelt dat moeders de 'hoofd' verzorgers zijn van de kinderen, en dat er niets is dat moederliefde kan vervangen. Wanneer vrouwen werken, hanteren zij volgens Hays (1996) intensieve stijlen van moederschap. Deze intensive mothering leidt tot een zware investering van de tijd, energie, geld en emotionele inzet van de moeder in het verbeteren van de intellectuele, fysieke, sociale en emotionele ontwikkeling van het kind (Vincent, Ball & Pietikainen, 2004). Bij vaders blijft de baan een prioriteit te zijn boven het zorgen voor de kinderen, zelfs in een huishouden waarin zowel de man als de vrouw werkt (Vincent, et al., 2004).

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

Naast deze visie van Hays (1996) stelt de '*Time availability approach*' dat de ouder die het meest betaald werk verricht de minste taken verricht in het huishouden. De huishoudelijke taken worden verdeeld op basis van de hoeveelheid tijd die wordt doorgebracht op het werk (Barnett, geciteerd in Aassve, Fuochi & Mencarini, 2014). In Nederland zijn er steeds meer gezinnen waarin beide ouders werken, zo werkten in 2009 in 77 procent van de gezinnen, met minstens één minderjarig kind, beide ouders (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2010). Hoewel het aantal gezinnen waarin beide ouders werken toeneemt, werken de vaders over het algemeen nog steeds het meest. Zo werkte in 2009 in 62 procent van de gezinnen de vader de meeste uren. In 13 procent van de gezinnen werkten beide ouders evenveel, en in slechts 2 procent werkte de moeder het meest. (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2010). Op basis van de '*Time availability approach*' en deze gegevens zou verwacht kunnen worden dat de moeder de meeste huishoudelijke taken verrichten in het huishouden.

De '*Relative resources approach*' kan worden gezien als een aanvulling op de '*Time availability approach*'. Deze theorie stelt namelijk dat de huishoudelijke werkverdeling tot stand komt door middel van onderhandeling tussen ouders. Een ouder kan zijn of haar inkomen gebruiken als argument om geen huishoudelijke taken te hoeven doen, zij zorgen immers voor (meer) inkomen. Vandaar dat hoe meer een ouder verdient, des te minder huishoudelijk werk hij doet (Aassve, et al., 2014). Vaders werken over het algemeen niet alleen meer dan moeders doen (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2010), maar zij verdienen relatief gezien ook meer (Muller & van den Brakel, 2018). Zelfs wanneer mannen en vrouwen niet verschillen in arbeidsduur, leeftijd en leidinggeven, is het uurloon van vrouwen 5 tot 7 procent lager dan dat van mannen (Muller & van den Brakel, 2018). Mannen zouden volgens deze theorie een sterkere onderhandelingspositie hebben waardoor zij minder huishoudelijke taken zouden hoeven te verrichten.

Dat moeders minder werken dan vaders kan ook een gevolg zijn van de voorkeuren van moeders. Zo prefereren moeders vaker de zorg voor hun kind boven werk, terwijl vaders werk voorop stellen. Van de moeders die een gering aantal uren werken (12 uur of minder) is de zorg voor het gezin in 65 procent van de gevallen de belangrijkste reden. Voor vaders is ziekte vaak de belangrijkste reden om minder te gaan werken. Slechts 6 procent van de vaders die minder werkt geeft aan dat de zorg voor het gezin de reden is om af te zien van werk (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2010). Dit wordt ook wel de '*Preference theory*'

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

genoemd, en kan worden verklaard door het feit dat mannelijke hormonen zoals testosteron er voor zorgt dat mannen meer agressief en competitief zijn dan vrouwen in de wereld van werkgelegenheid (Hakim, 2003; Goldberg, geciteerd in Crompton & Lyonette, 2005).

Op basis van deze theorieën kan worden gesteld moeders meer tijd doorbrengen met hun kinderen en volgt de volgende hypothese:

Hypothese 1a: moeders spenderen meer tijd dan vaders aan hun kinderen.

Eerder onderzoek laat inderdaad zien dat moeders nog steeds meer tijd aan hun kinderen besteden dan vaders, bijna twee tot drie keer zoveel tijd (Craig, 2006; Bulanda, & Lippmann, 2009; Yeung, Sandberg, Davis-Kean & Hofferth, 2001). Het mag dan zo zijn dat in de laatste jaren vrouwen meer zijn gaan werken in geïndustrialiseerde landen, toch heeft onderzoek aangetoond dat de verdeling van huishoudelijke taken in deze landen oneerlijk verdeeld is tussen man en vrouw (Orloff, 2002). Vrouwen zijn nog steeds meer verantwoordelijk voor het voltooien van de huishoudelijke taken en het zorgen voor de kinderen (Braun, Lewin-Epstein, Stier, Baumgärtner, 2008; Musick, Meier & Flood, 2014). Verder heeft onderzoek aangetoond dat vaders eerder geneigd zijn om deel te nemen aan speelse, educatieve en recreatieve activiteiten, dan aan andere taken (Craig, geciteerd in Craig 2006; Renk, et al., 2003). Dit heeft tot gevolg dat, zelfs al als vaders meer tijd spenderen aan hun kinderen, zij moeders niet van alle taken verlichten (Craig, 2006). Onderzoek heeft aangetoond dat doordat moeders meer tijd besteden met hun kind, kinderen hechter zijn met hun moeders en eerder geneigd zijn om over problemen te praten met hun moeder (Updegraff, McHale, Crouter & Kupanoff, 2001; Williams & Kelly, 2005). Vaders worden vaak als afwezig gezien en worden enkel aangesproken voor objectieve informatie, niet voor emotionele support (Crockett, Brown, Russen & Shen, 2007; Markiewicz, et al., 2006). Dit versterkt het verschil in tijdsbesteding met het kind van de ouders.

1.b Gender kind en tijdsbesteding

Differential socialization stelt dat mensen worden behandeld op basis van maatschappelijke overtuigingen over de rollen die zij in de volwassen samenleving zullen vervullen (Hill & Lynch, 1983). Deze differential socialization kan leiden tot gendered parenting. Gendered parenting houdt in dat de berichten en gedragingen van ouders informatie bevatten over hoe

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

meisjes en jongens zich zouden moeten gedragen (Mesman & Groeneveld, 2018). Zo zouden volgens Talcott Parson (1951) dochters worden opgevoed om gevoelig te zijn voor andermans gevoelens en emoties, terwijl zonen worden opgevoed om onafhankelijk en competitief te zijn. Dit zou ertoe kunnen leiden dat zonen minder tijd dan dochters spenderen met hun ouders omdat van hen verwacht wordt dat ze zelfstandiger zijn (Parson, 1951). Daarnaast zijn ouders meer beschermend voor dochters en tolereren zij meer onafhankelijkheid bij zonen (Hill & Lynch, 1983). Zo worden dochters vaker direct van school opgehaald, mogen ze alleen thuis spelen en niet op straat of in een park en krijgen ze vaker huisarrest als straf (Marmion & Lundberg-Love in Paludi, 2004). Daarnaast zien ouders hun dochters vaker als fragiel, angstiger en als meer behoevende aan bescherming (Hoffman, geciteerd in Paludi, 2004). Deze extra voorzichtigheid omtrent dochters kan ertoe leiden dat dochters meer tijd spenderen met hun ouders. Dit leidt tot de volgende hypothese

Hypothese 1.b: Ouders spenderen meer tijd met hun dochters dan hun zonen.

Tot op heden is er weinig onderzoek uitgevoerd naar de invloed van de gender van het kind op de tijdsbesteding met beide ouders, de onderzoeken die er wel zijn focussen zich vaak enkel op de tijdsbesteding met de vader, en in enkele gevallen op de tijdsbesteding met de moeder (Lundberg, Pabilonia & Ward-Batts, 2007; Neilson & Stanfors, 2017; Worthen, 2011). Eerder onderzoek heeft wel aangetoond dat zonen en dochters andere relaties hebben met hun ouders (Hagan, Simpson, & Gillis, 1988). Zo zouden dochters meer emotioneel gehecht zijn aan hun ouders (Armsden and Greenberg 1987), en meer tijd met hun ouders spenderen (Warr, 1993). Daarnaast heeft onderzoek aangetoond dat dochters vaker worden gemonitord (Worthen, 2011). Tot slot heeft onderzoek aangetoond dat zonen vaker alleen worden gelaten dan dochters (Fagot, 1978).

1.c Combinatie gender ouder & gender kind en tijdsbesteding

De ‘*Same sex argument*’ stelt dat vaders voorkeur hebben voor hun zoon en moeders voorkeur voor hun dochter, zo zouden ouders meer investeren in het kind van hetzelfde geslacht (Nikiforidis, Durante, Redden & Griskevicius, 2018). Dit kan mogelijk verklaard worden door het feit kinderen van hetzelfde geslacht als de ouder voor de ouder een weerspiegeling kunnen zijn van henzelf. Ouders zouden dus meer tijd kunnen investeren in

het kind van hetzelfde geslacht omdat ze zichzelf in hen herkennen en zo een manier vormen voor ouders om hun identiteitsgevoel te versterken en plaatsvervangend te leven door hun dromen en ambities over te geven aan hun kind (Nikiforidis, Durante, Redden & Griskevicius, 2017).

Daarnaast zou het zo kunnen zijn dat ouders zich comfortabeler voelen bij het kind van hetzelfde geslacht. Zo zouden ze zich meer bekwaam kunnen voelen om advies te geven aan same-sex kinderen over problemen en onderwerpen die hen zelf aangaan (Gately & Schwebel, geciteerd in Powell & Downey, 1997). Een vader zou bijvoorbeeld angstiger kunnen zijn om een dochter te adviseren over zaken zoals seksueel contact, dan een zoon.

Een ander inzicht stelt dat jongens meer probleemgedrag vertonen, en dat de gezaghebbende ouder daarom vaker met hen in de weer is. Vaak is dit de gezaghebbende ouder de vader (Powell & Downey, 1997). Op basis van deze inzichten wordt er in dit onderzoek verwacht dat:

Hypothese 1.c: Als de ouder en het kind dezelfde sekse hebben wordt er meer tijd besteed door de ouder aan het kind dan wanneer het kind een andere sekse heeft dan de ouder.

Onderzoek heeft aangetoond dat vaders meer tijd spenderen met hun zonen dan met hun dochters (Lundberg, Pabilonia, & Ward-Batts, 2007; Mammen, 2011; Neilson & Stanfors, 2017; Yeung, et al., 2001). Er zijn minder studies die onderzocht hebben wat het effect is van de gender van het kind op de tijdsbesteding van de moeder (Lundberg, et al., 2007). De studies die wel zijn gedaan hebben aangetoond dat moeders over het algemeen net wat meer tijd besteden aan hun dochters (Nikiforidis, Durante, Redden & Griskevicius, 2018; Lundberg, et al., 2007), maar dat de gender van het kind minder invloed heeft op de tijdsbesteding van de moeder dan van de vader (Lundberg, et al., 2007; Starrels, 1994). Daarnaast heeft onderzoek aangetoond dat de band tussen moeder en dochter over het algemeen het sterkst is, en de band tussen vader en dochters het zwakst (Starrels, 1994).

2.2 Gender, genderideologie en tijdsbesteding

De sociale rol theorie stelt dat menselijk gedrag voorspelbaar is in de zin dat mensen handelen conform zijn of haar sociale rol. De sociale rol definieert een set van gedragingen die worden verwacht van iemand met een bepaalde status (Eagly, Wood & Diekmann, 2000).

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

In geïndustrialiseerde landen waren de sociale rollen zo georganiseerd dat van vrouwen werd verwacht dat ze voor het huishouden en de kinderen zorgden, terwijl vaders werden gezien als broodwinner (Eagly & Wood, 2012; van der Lippe, 1992; Nikkelen & de Blécourt, 2017). De verdeling van zorgtaken tussen vaders en moeders wordt daarnaast beïnvloed door genderrol attitudes, dit zijn de individuele opvattingen over de relatieve rollen van mannen en vrouwen in de maatschappij (McGinn, Castro & Lingo, 2015; Eagly & Wood, 2012). De verschillen in tijdsbesteding al naar gelang gender (gender van de ouder, kind, en de combinatie hiervan) zouden kleiner kunnen worden naarmate ouders meer egalitaire gendernormen hebben. Het hebben van egalitaire genderrollen wordt immers geassocieerd met een eerlijkere verdeling van de huishoudelijke taken, zoals de zorg voor de kinderen (Davis & Greenstein, 2009). Wanneer moeders meer egalitaire genderrol attitudes hebben zullen zij daarom minder tijd gaan besteden met en kind, en voor vaders geldt het omgekeerde. Zij zouden dan juist meer doen met het kind. De moeders die wel traditionele genderrollen hebben vinden over het algemeen dat vrouwen zich meer bezig moeten houden met het huishouden en de opvoeding van de kinderen (Sheombarsing, 2016). Dit heeft tot gevolg dat het verschil tussen vaders en moeders in de tijdsbesteding met het kind kleiner wordt naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden. Het effect van de gender van de ouder neemt dus af naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden. Dit leidt tot de volgende hypothese:

Hypothese 2.a: Hoe progressiever de genderideologie van de ouder des te zwakker het effect van de gender van de ouder op de tijdsbesteding met het kind

Eerder onderzoek heeft aangetoond dat vaders met egalitaire genderrol attitudes meer betrokken zijn bij de zorg van hun kind dan vaders met traditionele genderrol attitudes (Russell, geciteerd in Renk, et al., 2003). Ander onderzoek toont aan dat in gezinnen met traditionele genderrol attitudes, moeders meer tijd besteden met het kind dan dat vaders doen (Glorieux & Tienoven, 2009).

Ook voor de combinatie van de gender van het kind en de gender van de ouder zou kunnen gelden dat genderrol attitudes het effect van gender kunnen beïnvloeden. Zo stelt de sociale rol theorie dat ouders geneigd zijn om hun kinderen op te voeden volgens de in de

maatschappij voorgestelde genderrollen (Eagly, et al., 2000). Taken zoals eten koken en voor het gezin zorgen, worden van oudsher gezien als vrouwenwerk. Dit leidt ertoe dat wanneer ouders traditionele genderrol attitudes hebben, moeders grote waarde kunnen hechten aan het aanleren van dergelijke vaardigheden aan hun dochters, maar niet aan hun zonen (Bryant & Zick, 1996). Vaders kunnen er daarnaast voor zorgen dat zonen meer stereotypische mannen taken gaan verrichten door hen hierbij te betrekken. Dit kunnen taken zijn zoals onderhoud van het huis, tuin, auto en sportactiviteiten (Bryant & Zick, 1996). Dit leidt ertoe dat wanneer ouders traditionele genderrol attitudes hebben, vaders meer tijd besteden met hun zoon, en moeders meer tijd met hun dochter. Wanneer ouders echter meer egalitaire genderrol attitudes hebben zou het kunnen zijn dat zij minder belang hechten aan het aanleren van gender stereotypische taken aan hun kinderen. Een moeder met hele egalitaire genderrol attitudes zou dan bijvoorbeeld de huishoudelijke taken ook eerder aanleren aan haar zoon, in plaats van enkel aan haar dochter. Op basis van deze inzichten wordt de volgende hypothese opgesteld:

Hypothese 2.b: Hoe progressiever de genderideologie van de ouder des te zwakker het effect van de combinatie van de gender van de ouder en de gender van het kind op de tijdsbesteding met het kind

Tot op heden zijn er nog geen onderzoeken uitgevoerd die specifiek ingaan op de invloed van genderrol attitudes op het effect van de combinatie van de gender van de ouder en de gender van het kind op de tijdsbesteding met het kind. Hierdoor zijn er geen eerdere onderzoeken die deze theorie eerder hebben getoetst. Onderzoek heeft wel aangetoond dat ouders taken aan hun kinderen toedelen op basis van gender. Zo helpen dochters hun moeder vaker met het voorbereiden van eten, het doen van de was, bedden opmaken, en het schoonmaken van het huis. Zonen daarentegen worden vaker gevraagd om het gras te maaien, de auto te wassen, het afval op te ruimen en simpele dingen te repareren (Marmion & Lundberg-Love in Paludi, 2004).

Methoden

3.1 Data

Dit onderzoek maakt gebruik van de eerste wave van de survey *New Families in the Netherlands* (NFN) (Poortman, Van der Lippe, & Boele-Woelki, 2014). Deze wave is

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

afgenomen in 2012-2013. Het belangrijkste doel van NFN was om longitudinale gegevens te verzamelen over de juridische regelingen van gescheiden ouders en ouders die niet meer samenwonen in Nederland. De data van de NFN is verzameld door de Universiteit Utrecht in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). De sampling methode bestond uit gestratificeerde random sample op basis van de leeftijd van het focal kind en is uitgevoerd door het CBS. De betekenis van het focal kind wordt verder uitgelegd bij de operationalisatie.

Het NFN onderzoek maakt gebruik van vijf doelpopulaties namelijk; (1) gehuwde ouders die gescheiden zijn na 2009, (2) samenwonende ouders die uit elkaar gingen na 2009, en de controlegroepen; (3) getrouwde ouders, (4) samenwonende ouders, en (5) getrouwde ouders die gescheiden zijn vóór 2009. Ik zal in dit onderzoek gebruik maken van de data betreffende de controlegroep intacte families; de getrouwde ouders en de ouders die samenwonen (3&4). In de data worden onder getrouwde ouders ook ouders verstaan die een geregistreerd partnerschap hebben. Ouders met een geregistreerd partnerschap zijn immers juridisch vergelijkbaar met getrouwde ouders sinds 2009: ze hebben dezelfde rechten en plichten en beide moeten een juridische procedure doorlopen om een scheiding te krijgen.

De data voor de intacte families is tussen maart en juni 2013 verzameld door middel van internet en post surveys. Men kreeg een brief per post met een uitnodiging om deel te nemen aan een online enquête. De mensen die niet reageerden kregen herinneringen opgestuurd per brief. Deze brief bevatte naast de uitnodiging ook direct de schriftelijke enquête. Ongeveer 17% van de benaderde respondenten gebruikte uiteindelijk de schriftelijke enquête.

Het NFN heeft gebruik gemaakt van een multi-actor aanpak. Dit houdt in dat beide ouders zijn benaderd binnen het huishouden. Op individueel niveau was het responspercentage 45 procent en op huishoudelijk niveau 56 procent, met een N van 2173. Het responspercentage was voor zowel de getrouwde als de samenwonende ouders vrijwel hetzelfde (46 procent en 44 procent) en wijkt hiermee niet substantieel af van andere Nederlandse familie survey (Poortman, Van der Lippe, & Boele-Woelki, 2014). Over het algemeen zijn de samples voor de intacte families representatief. Wel bleken ouders met kinderen onder de 4 jaar ondergerepresenteerd te zijn in de uiteindelijke sample; 22 procent van de populatie heeft kinderen jonger dan 4 jaar, dit percentage is 4 procent wanneer er wordt gekeken naar de response. Ouders waarvan het jongste kind tussen de 4 en 11 is zijn

overgerepresenteerd; 45 procent van de populatie heeft kinderen tussen de 4 en 11 jaar oud, in de sample bleek dat 60 procent te zijn.

In dit onderzoek wordt gebruikt van een persoonsanalyse in plaats van een huishoudens analyse. Dit is gedaan omdat bij een huishoudens analyse het aantal cases gehalveerd zou worden en het aantal cases idealiter zo hoog mogelijk is.

Alle respondenten die een missing hadden op een van de variabelen werden verwijderd uit het onderzoek. Na het verwijderen van de missings en de homoseksuele koppels bleef er een groep over van N=2069, waarvan 911 mannen en 1158 vrouwen. De homoseksuele koppels zijn verwijderd uit de data omdat dit onderzoek enkel kijkt naar de ouders die een heteroseksueel koppel vormen, en sinds 1 januari 2010 getrouwd zijn, een geregistreerd partnerschap hebben of gingen samenwonen.

3.2 Operationalisatie

Het is belangrijk om op te merken dat alle variabelen die te maken hebben met kinderen zich focussen op het focal kind. Het focal kind is gebaseerd op de leeftijd van het kind en ligt idealiter rond de leeftijd van 10 jaar. Wanneer een respondent kinderen heeft die jonger zijn dan 10 jaar werd hem gevraagd zich te focussen op het oudste kind. Wanneer een respondent juist kinderen had die ouder waren dan 10 jaar werd hem gevraagd te focussen op het jongste kind (Poortman, Van der Lippe, & Boele-Woelki, 2014).

Afhankelijke variabele

De afhankelijke variabele in dit onderzoek is de hoeveelheid tijd die ouders aan hun kind besteden. Dit zal worden gemeten door te kijken naar hoe vaak een ouder activiteiten onderneemt met zijn focal kind. De activiteiten die worden gebruikt in dit onderzoek zijn: het kind uit bed halen of naar bed brengen (inclusief wassen en aan-en uitkleden), het kind wegbrengen en of ophalen, samen eten, het kind helpen met huiswerk, praten met het kind over wat hem of haar bezighoudt, samen televisie kijken, buitenshuis vrijetijdsactiviteiten ondernemen met het kind (zoals samen sporten, naar de speeltuin of winkelen), het kind voorlezen, samen huishoudelijke taken doen, samen een spelletje doen, en samen naar een wedstrijd of voorstelling gaan.. De antwoordmogelijkheden zijn zo gehercodeerd dat geldt: (0) *niet*, (1) *één keer per maand*, (2) *een aantal keer per maand*, (3) *één keer per week*, (4) *meerdere keren per week*, (5) *(bijna) elke dag*, (6) *meerdere keren per dag*. Wanneer de vraag

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

niet van toepassing was, omdat het kind bijvoorbeeld te oud was, werd dit meegenomen als een missing. Om een duidelijk beeld te krijgen van de totale tijdsbesteding met het kind worden deze vragen samengevoegd tot 1 schaal die het gemiddelde weergeeft op een schaal van 0 tot 6. Uit de betrouwbaarheidsanalyse kwam een Cronbach's alpha van .859. Deze Cronbach's alpha is hoog genoeg om te kunnen concluderen dat de schaal betrouwbaar is (Reynaldo & Santos, 1999).

Onafhankelijke variabele

De twee onafhankelijke variabelen in dit onderzoek zijn de gender van de ouder en de gender van het kind. Voor de gender van de ouder wordt gebruik gemaakt van de dummy variabele *Gender*. Ook voor de gender van het kind wordt gebruik gemaakt een dummy variabele, namelijk de variabele *GenderKind*. Voor beide variabelen geldt dat 0 'man/jongen' is en 1 'vrouw/meisje'.

Er zullen tevens een aparte variabelen aangemaakt worden die kan worden gebruikt om het 'Same sex effect' te meten. Dit zal gedaan worden door 4 dummy variabelen aan te maken, namelijk; moeder-dochter, moeder-zoon, vader-zoon en vader-dochter.

Moderatorvariabele

De moderator variabele in dit onderzoek is of ouders traditionele genderrol attitudes hebben of niet. Dit wordt gemeten aan de hand van de stellingen "vrouwen zijn geschikter voor de zorg voor kinderen", "het is belangrijker dat mannen een baan hebben", "beiden zijn verantwoordelijk voor de zorg van de kinderen", en "beiden zijn verantwoordelijk voor het inkomen" samen te voegen tot 1 schaal. Deze vier variabelen bestonden uit een vijf-punts Likertschaal met de antwoordcategorieën (1)'compleet mee eens', (2)'mee eens', (3)'niet mee eens, niet mee oneens', (4)'niet mee eens' en (5)'compleet niet mee eens'. Deze antwoorden zijn zo aangepast dat zij lopen van 0 tot 4. Vervolgens zijn de stellingen "beiden zijn verantwoordelijk voor de zorg van de kinderen", en "beiden zijn verantwoordelijk voor het inkomen" gecodeerd zodat een lagere score staat voor meer traditionele genderrollen en een hogere score staat voor meer egalitaire genderrollen. Vervolgens is er een betrouwbaarheidsanalyse uitgevoerd om te controleren of deze variabelen samengevoegd konden worden tot 1 schaal. Uit deze analyse kwam een Cronbach's alpha van .635. Dit is net niet hoog genoeg om met zekerheid te kunnen zeggen dat de variabelen kunnen worden

samengevoegd tot 1 schaal (Reynaldo & Santos, 1999). Als aanvulling op de betrouwbaarheidsanalyse is er vervolgens een factoranalyse uitgevoerd. Hier kwam bij de correlatie een determinant uit van .610. Dit toont aan dat de correlatie hoog genoeg is (Kootstra, 2004). Verder toont de factoranalyse aan dat er voldaan is aan de toets van Bartlett, met een significante lager dan .001, en aan de Kaiser-Meyer-Olkin measure, met een waarde van .686 (Williams, Onsmann & Brown, 2010). Op basis van deze bevindingen is er voor gekozen om een schaal te maken van deze variabelen die het gemiddelde weergeeft op een schaal van 0 tot 4, waarbij 0 staat voor hele traditionele genderrol attitudes en 4 voor hele egalitaire genderrol attitudes. Deze schaal is gemaakt door het gemiddelde te nemen van deze stellingen.

Controlevariabelen

Er worden in dit onderzoek controlevariabelen toegevoegd. Zo zal de *leeftijd van de ouders* meegenomen worden omdat jonge mensen vaak meer egalitaire genderrol attitudes hebben (Sundström & Duvander, geciteerd in van der Heide, 2017) en dit kan leiden tot een meer gelijke verdeling van de huishoudelijke taken.

Daarnaast bestaat er ook een direct positief verband tussen de hoeveelheid huishoudelijke taken die een ouder verricht en zijn of haar *leeftijd* (McGinn, Castro & Lingo, 2015). De variabele leeftijd is gemeten in jaren.

Ook *educatieniveau* van de ouder zal worden meegenomen als controlevariabele. Het educatieniveau is meegenomen omdat er is aangetoond dat de hoogte van het educatieniveau sterk samenhangt met genderrol attitudes (Desai, Chugh & Brief, 2014) en dat hoogopgeleide ouders meer tijd spenderen met hun kinderen (Guryan, Hurst & Kearney, 2008). De controlevariabele is gecreëerd uit de variabele die het hoogst genoten educatieniveau van de respondent meet, met de antwoordcategorieën 'lagere school niet afgemaakt', 'lagere school', 'huishoudschool, vmbo basis', 'mavo, vmbo', 'havo', 'vwo, gymnasium', 'MBO', 'HBO', 'universiteit' en 'postacademisch'. Deze variabele heeft antwoord categorieën die lopen van 0 tot 9. Hierbij geldt dat een hogere score een hoger opleidingsniveau aangeeft.

De derde controlevariabele is *religie*. Religie wordt in dit onderzoek meegenomen als controlevariabele omdat ouders die gelovig zijn vaker traditionele genderrollen hebben (Lehrer, geciteerd in van der Heide, 2017). Dit leidt ertoe dat de man werkt en de vrouw zorgt voor de kinderen en het huishouden. De variabele *Religie* is opgesteld als een dichotome

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

variabele. Dit is gedaan door de originele variabele om te vormen tot dichotome variabele. Deze originele variabele stelt de vraag ‘*Beschouwt u uzelf als een lid van een bepaalde religie of kerk, en zo ja welke?*’. De antwoordcategorieën van de originele variabele waren eerst ‘geen religie’, ‘Rooms-Katholiek’, ‘Nederlands Gereformeerd’, ‘Gereformeerd’, ‘Evangelische kerk’, ‘Islam’ en ‘anders’. Van deze variabele is een dummy variabele gemaakt waarbij 0 aangeeft dat de persoon niet religieus is (‘geen religie’) en 1 aangeeft dat de respondent religieus is (alle overige antwoordcategorieën).

Werk wordt op meerdere manieren meegenomen als controlevariabele. Zo zal er worden gekeken naar het aantal daadwerkelijk gewerkte uren per week van de respondent en van de partner van de respondent. Voor de respondent en de partner van de respondent worden aparte variabelen aangemaakt. Er wordt gekeken naar werk omdat de ouder die de meeste uren werkt op basis van de *time availability approach* minder taken in het huishouden zou verrichten (Aassve, Fuochi & Mencarini, 2014). Het aantal uren dat de respondent daadwerkelijk werkt wordt gemeten aan de hand van de vraag ‘*Hoeveel uren werkt u daadwerkelijk per week?*’. Wanneer de respondent niet werkt wordt hij bij deze variabele meegenomen onder ‘0’. Voor de werkuren van de partner wordt gekeken naar de vraag ‘*Hoeveel uren werkt uw partner daadwerkelijk per week?*’. Wanneer de partner van de respondent niet werkt geldt ook voor hem dat hij wordt meegenomen onder ‘0’.

Het aantal kinderen wordt ook meegenomen als controlevariabele. Zo zouden ouders meer tijd investeren in hun kinderen wanneer zij meer kinderen hebben (Sayer, Bianchi & Robinson, 2004). Het hebben van meer kinderen zou echter ook kunnen betekenen dat de hoeveelheid tijd die ouders besteden aan hun kinderen, per kind minder kan worden omdat de ouders hun tijd nu moeten verdelen over meer kinderen.

Ook de leeftijd van het focal kind wordt meegenomen als controlevariabele. Dit wordt gedaan omdat er kan worden verwacht dat ouders met jonge kinderen meer tijd besteden aan hun kinderen. De leeftijd van het focal kind wordt gemeten in jaren. Alle focal kinderen die ouder waren dan 21 zijn uit de data verwijderd.

Als laatste zal er ook worden gekeken naar het type van de intacte families. De drie mogelijkheden hierbij zijn: (1) *Getrouwd*, (2) *geregistreerd partnerschap*, en (3) *samenwonend*. Deze variabele is zo gehercodeerd dat geldt dat onder ‘0’ de mensen die samenwonen vallen, en onder ‘1’ de mensen die getrouwd zijn of een geregistreerd

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

partnerschap hebben. Deze controlevariabele wordt meegenomen om te controleren of er een verschil bestaat in de groepen die zijn meegenomen in het databestand.

3.3 Beschrijvende statistieken

Tabel 1.1 geeft de beschrijvende statistieken weer. Zo is af te lezen in tabel 1.1 dat voor de respondenten in dit onderzoek geldt dat zij tussen de 25 en 67 jaar oud zijn. Het gemiddelde ligt hierbij op ongeveer 43 jaar. Verder werken de respondenten gemiddeld 30,25 uur in de week, en is het grootste deel van de ouders niet religieus (Mean= .450).

Tabel 1.1 Beschrijvende statistieken van de onafhankelijke, afhankelijke, moderator en controlevariabelen

	Mean	Min	Max	SD
<i>Onafhankelijk</i>				
Gender ouder (vrouw)	.560	.00	1,00	
Gender kind (meisje)	.522	.00	1,00	
Moeder Dochter	.294	.00	1,00	
Moeder Zoon	.266	.00	1,00	
Vader Dochter	.228	.00	1,00	
Vader Zoon	.212	.00	1,00	
<i>Afhankelijk</i>				
Tijd met kind	3,576	.00	6,00	
<i>Moderator</i>				
Egalitaire Genderrolattitude	2,588	.50	4,00	
<i>Controle</i>				
Getrouwd/samenwonend	.737	0	1	
Leeftijd respondent	43,19	25	67	6,364
Leeftijd focal kind	10,248	0	21	3,906
Opleidingsniveau respondent	5,751	.00	9,00	
Religie	.450	.00	1,00	
Aantal kinderen	2,085	1,00	9,00	.849
Werkuren respondent	30,254	.00	150,00	16,839
Werkuren partner	32,624	.00	120,00	17,131
N	2069			

3.4 Analyse

Nadat de missings en de homoseksuele koppels uit de data zijn verwijderd, wordt er gekeken naar de assumpties van de enkelvoudige en meervoudige regressie. Allereerst is de assumptie

van multicollineariteit getoetst; de VIF waarden lagen tussen de 1,004 en 1,991. Dit duidt erop dat de voorwaarde van multicollineariteit niet geschonden is (Hair, Ringle & Sarstedt, 2015; Allison, 2012). Vervolgens is er gekeken naar de normaalverdeeldheid van de afhankelijke variabele. Deze blijkt redelijk normaal verdeeld te zijn. Zo geldt er voor de afhankelijke variabele een skewness van $-.302$ en een kurtosis van $-.039$. Beide waardes geven aan dat dit een goede normaalverdeeldheid betreft (van der Zee, 2017). Tot slot worden de variabelen gecontroleerd op uitschieters. Er werden acht focal kinderen gevonden die ouder waren dan 21 jaar oud. Deze zijn uit de data verwijderd.

Nadat er is gecheckt of aan de assumpties is voldaan kunnen de analyses worden uitgevoerd. Om te onderzoeken wat de invloed is van gender op de tijdsbesteding van een ouder met het kind en of dit effect wordt beïnvloed door de genderrol attitudes van de ouder, zullen enkele multivariate analyses uitgevoerd worden. Omdat de afhankelijke variabele als continue kan worden beschouwd en er wordt verondersteld dat er een lineaire relatie bestaat tussen de onafhankelijke variabelen en de afhankelijke variabele, zal er gebruik worden gemaakt van regressie analyse. Hierin wordt in het eerste model de onafhankelijke variabelen *gender ouder* en *gender kind*, en de moderatorvariabele *genderrol attitudes* meegenomen. Vervolgens wordt dit model herhaald met de controlevariabelen erbij (Model 2). In het derde model zal er worden gekeken naar de combinatie van gender van de ouder en gender van het kind. In dit model zullen de volgende variabelen worden meegenomen; de dummies *Vader_dochter* *Vader_zoon* en *Moeder_zoon*, en de controlevariabelen. De dummie *Moeder_dochter* wordt gebruikt als referentiegroep omdat er van deze groep wordt verwacht dat ze de meeste tijd met elkaar besteden. In model 4 en 5 zullen de interacties worden meegenomen in de meervoudige regressie. In model 4 gaat het om de interacties van *gender ouder*genderrolattitude*, en *gender kind*genderrolattitude*. In model vijf gaat het om de interactie tussen de combinaties van gender en de *genderrolattitude*. In beide modellen zullen ook de controlevariabelen worden meegenomen.

Resultaten

De hierboven beschreven analyses zijn gebruikt om de hypothesen te testen. De hypothesen zijn gericht op de hoofdvraag; is er een relatie tussen gender, van zowel het kind als de ouders, op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind, en wordt deze relatie beïnvloed

door de genderideologiën van de ouders? Om deze hypothesen te analyseren zijn de vijftal modellen gebruikt die hierboven zijn beschreven.

De effecten van gender en genderrolattitude

In model 1 (tabel 2.1) zijn de afhankelijke variabele *uren per week met kind*, en de onafhankelijke variabelen *gender ouder* en *gender kind*, en de moderatorvariabele *genderrol attitudes* meegenomen. Model 1, laat zien dat wanneer er niet wordt gecontroleerd voor de controlevariabelen, moeders meer tijd besteden met hun kind dan dat vaders doen ($b=.524$, $t=12,746$, $p<.001$). Ook toont model 1 aan dat hoe egalitairder de genderrol attitudes van de ouders, des te meer tijd zij besteden met hun kind ($b=.210$, $t=6,942$, $p<.001$). Deze directe effecten van gender van de ouder en genderrol attitudes blijven bestaan wanneer in model 2 de controlevariabelen worden toegevoegd. Voor de gender van de ouder geldt nu ($b=.275$, $t=5,829$, $p<.001$) en voor de genderrol attitudes ($b=.110$, $t=34,335$, $p<.001$). Door de toevoeging van de controlevariabelen wordt het directe effect van gender iets verkleind (van $b=.524$ naar $b=.275$), maar blijft het significant. Deze resultaten leiden tot de conclusie dat hypothese 1.a bevestigd kan worden.

Gezien het feit dat de gender van het kind in beide modellen geen significant effect heeft op de hoeveelheid tijd die wordt besteed met het kind (model 1: $b=.027$, $t=.652$, $p=.514$, model 2: $b=.047$, $t=1,474$, $p=.141$), kan hypothese 1.b niet bevestigd worden.

Uiteindelijk blijkt in model 2 (tabel 2.1) dat zes van de acht controlevariabelen een significant effect hebben op de hoeveelheid tijd die besteed wordt aan het kind. Zo blijkt dat des te ouder de respondent, des te minder tijd hij of zij besteedt aan het kind ($b=-.015$, $t=-4,309$, $p<.001$). Ook de leeftijd van het focal kind heeft een negatief effect op de hoeveelheid tijd die besteed wordt aan het kind ($b=-.119$, $t=-20,256$, $p<.001$). Tevens blijkt dat ouders met een hogere opleiding meer tijd besteden met hun kind ($b=.027$, $t=2,993$, $p=.003$). Verder toont model 2 aan dat des te meer kinderen iemand heeft, des te minder tijd hij besteedt met zijn focal kind ($b=-.119$, $t=-20,256$, $p<.001$) en dat de werkuren van de respondent een negatief effect hebben op de hoeveelheid tijd die besteed wordt aan het kind ($b=-.008$, $t=-6,466$, $p<.001$). Tot slot blijkt dat des te meer uren de partner werkt, des te meer tijd de respondent besteedt met het kind ($b=.003$, $t=2,676$, $p=.008$). Het type relatie ($b=-.002$, $t=-.060$, $p=.952$) en geloof ($b=.038$, $t=.1,134$, $p=.257$) hebben geen significant effect op de tijd die besteed wordt met het kind. Model 2 verklaarde 44 procent van de variantie in de

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

hoeveelheid tijd besteed met het kind. Een R^2 vanaf .25 wordt gezien als een grote verklaarde variantie (Neuman, 2014).

Tabel 2.1 Meervoudige regressies met als afhankelijke variabele de hoeveelheid tijd besteed aan het kind

	Model 1		Model 2		Model 3	
	b	Se	b	Se	b	Se
Constante	2,727***	.085	5,158***	.159	5,508***	.155
Gender ouder (vrouw)	.524***	.041	.275***	.047		
Gender kind (meisje)	.027	.041	.047	.037		
MoederZoon ^a					-.136**	.043
VaderDochter ^a					-.366***	.055
VaderZoon ^a					-.300***	.057
Egalitaire genderrolattitude	.210***	.030	.110***	.025	.109***	.025
Leeftijd respondent			-.015***	.003	-.015***	.003
Leeftijd focal kind			-.119***	.006	-.119***	.006
Getrouwd/samenwonend			-.002	.039	-.004	.039
Opleidingsniveau respondent			.027**	.009	.027**	.009
Geloof			.038	.034	.039	.034
Aantal kinderen			-.116***	.020	-.116***	.020
Werkuren respondent			-.008***	.001	-.008***	.001
Werkuren partner			.003**	.001	.003**	.001
R2	.099		.440		.442	
N	2069		2069		2069	

^a Dummy variabelen met Moeder_dochter als referentiegroep, *** $p < .001$, ** $p < .01$, * $p < .05$

In model 3 wordt gekeken naar het effect van de combinatie van gender van de ouder en gender van het kind op de hoeveelheid tijd die wordt besteed met het kind. De incrementele F toets toont aan dat de dummies toegevoegde waarde leveren aan de voorspellende waarde van het model ($R2change=.012$; $F-change=15,361$; $p < .001$). Uit tabel 2.1 blijkt dat de combinaties moeder-zoon, vader-dochter, en vader-zoon allemaal lager scoren op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind wanneer ze worden vergeleken met de combinatie moeder-dochter. Het grootste verschil zit tussen de combinaties moeder-dochter en vader-dochter. De combinatie vader-dochter scoort .366 lager dan moeder-dochter op de hoeveelheid tijd die wordt gependend met het kind. Dit staat gelijk aan een grote negatieve effectgrootte van $-2,36$ ($= -.366/SD(Y)$, met $SD(Y)=.155$). Het Nederlands Jeugdinstituut (2019) stelt dat een effectgrootte (positief en negatief) vanaf .80 als groot moet worden

beschouwd. Dit verschil tussen moeder-dochter en vader-dochter is tevens significant ($b=-.366$, $t=-6,604$, $p<.001$). Ook het verschil tussen de combinaties moeder-dochter en moeder-zoon is significant lager ($b=-.136$, $t=-3,168$, $p=.002$), met een grote negatieve effectgrootte van -0.88 ($=-.136/SD(Y)$, met $SD(Y)=.155$). Het verschil tussen de combinaties moeder-dochter en vader-zoon blijkt ook significant lager te zijn ($b=-.300$, $t=-5,249$, $p<.001$). Wanneer de combinatie moeder-zoon als referentiegroep wordt genomen is te zien dat de combinatie vader-dochter tevens significant lager is ($b=-.230$, $t=-4,029$, $p<.001$) en een grote negatieve effectgrootte heeft van $-1,48$ ($=-.230/SD(Y)$, met $SD(Y)=.155$). De combinatie moeder-zoon verschilt daarnaast ook significant met de combinatie vader-zoon ($b=-.165$, $t=-2,799$, $p=.005$).

Om te kijken of vaders daadwerkelijk meer tijd spenderen met hun zoon dan met hun dochter is ook de combinatie vader-zoon een keer als referentiegroep meegenomen. Uit deze analyse blijkt dat de combinatie vader-dochter niet significant verschilt met de combinatie vader-zoon ($b=-.065$, $t=-1,349$, $p=.178$). Deze resultaten leiden tot de conclusie dat moeders wel same-sex voorkeuren hebben, maar vaders niet. Hypothese 1.c klopt hierdoor enkel voor moeders en niet voor vaders en kan daarom niet bevestigd kan worden.

De controlevariabelen in model 3 zijn vrijwel niet veranderd ten opzichte van model 2. Verder verklaarde model 3 44,2 procent van de variantie in de hoeveelheid tijd besteed met het kind.

De modererende rol van genderideologie

In model 4 (tabel 2.2) worden de interacties tussen *gender & genderrol attitude*, en *gender kind & genderrol attitude*, en de controlevariabelen meegenomen (de appendix bevat de volledige tabel inclusief de controlevariabelen). De incrementele F-toets geeft aan dat de interacties tussen de gender en genderrol attitudes toegevoegde waarde leveren aan de voorspellende waarde van het model ($R^2\text{change}=.006$; $F\text{-change}=10,245$; $p<.001$). Uit de gegevens in tabel 2.2 blijkt dat de interactie tussen gender van de ouder en de genderrol attitudes significant is ($b=-.214$, $t=-4,362$, $p<.001$) en een grote negatieve effectgrootte heeft van $-1,12$ ($=-.214/SD(Y)$, met $SD(Y)=.191$). Dit betekent dat er een verschil in tijdsbesteding met het kind bestaat tussen moeders en vaders wanneer ouders traditionele genderrol attitudes hebben ($b=.859$, $t=6,039$, $p<.001$). Daarnaast blijkt dat vaders meer tijd met hun kind gaan besteden wanneer zij meer egalitaire genderrol attitudes hebben ($b=.196$, $t=4,450$, $p<.001$),

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

dan wanneer zij traditionele genderrol attitudes hebben. Hier hoort een grote positieve effectgrootte bij van 1,03 ($=.196/SD(Y)$, met $SD(Y)=.191$).

Wanneer de variabele gender wordt omgegooid, wordt duidelijk dat de genderrol attitudes geen significant effect hebben op de tijdsbesteding van moeders met hun kind ($b=-.018$, $t=-.438$, $p=.662$).

Ook de variabele van genderrol attitudes wordt een keer omgegooid om te kijken of het effect van gender nog steeds bestaat als ouders hele egalitaire genderrol attitudes hebben. Nu geldt dat 0=heel egalitair, en 4=heel traditioneel. Het blijkt dat wanneer de ouders juist hele egalitaire genderrol attitudes hebben, er geen significant verschil meer wordt gevonden tussen de ouders op de hoeveelheid tijdsbesteding met het kind ($b=-.171$, $t=-1,143$, $p=.253$). Dit duidt erop dat het effect van gender van de ouder verdwijnt naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden. Hypothese 2.a kan dus worden bevestigd.

Tabel 2.2 toont verder aan dat er geen significant effect is van de gender van het kind op de hoeveelheid tijd die ouders besteden aan het kind ($b=-.114$, $t=-.903$, $p=.367$). Ook de interactie tussen de gender van het kind en de genderrol attitudes bleek niet significant te zijn ($b=.062$, $t=1,319$, $p=.187$). Model 4 verklaarde 44,5 procent van de variantie in de hoeveelheid tijd besteed met het kind.

Tabel 2.2: Regressies met interactie bij de afhankelijke variabele hoeveelheid tijd besteed aan het kind

	Model 4		Model 5	
	b	Se	b	Se
Constante	4,898***	.191	5,681***	.180
Gender ouder (vrouw)	.859***	.142		
Gender kind (meisje)	-.114	.127		
MoederZoon ^a			-.010	.174
VaderDochter ^a			-.937***	.187
VaderZoon ^a			-.743***	.189
Egalitaire genderrolattitude	.196****	.044	.038	.045
Gender X Egalitaire genderrolattitude	-.214***	.049		
Gender kind X Egalitaire genderrolattitude	.062	.047		
MoederZoon X Egalitaire genderrolattitude			-.046	.064
VaderDochter X Egalitaire genderrolattitude			.212**	.068
VaderZoon X Egalitaire genderrolattitude			.159*	.068
R2	.445		.446	
N	2069		2069	

^a Dummy variabelen met Moeder_dochter als referentiegroep, *** $p<.001$, ** $p<.01$, * $p<.05$

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

In model 5 worden de interacties tussen de *combinaties van gender & genderrol attitudes*, en de controlevariabelen meegenomen. De incrementele F-toets gaf aan dat de interacties tussen de gender combinaties en genderrol attitude toegevoegde waarde leveren aan de voorspellende waarde van het model ($R^2\text{change}=.005$; $F\text{-change}=6,296$; $p<.001$). Uit de gegevens blijkt dat de interacties tussen de combinaties vader-dochter en genderrol attitudes ($b=.212$, $t=3,136$, $p=.002$), en vader-zoon en genderrol attitudes ($b=.159$, $t=2,351$, $p=.019$) significant zijn wanneer de variabele moeder-dochter als referentiegroep wordt genomen. De combinatie moeder-dochter scoort significant hoger op de hoeveelheid tijdsbesteding dan de combinatie vader-dochter ($b=-.937$, $t=-5,010$, $p<.001$) wanneer de genderrol attitudes heel traditioneel zijn, maar dit verschil zal door het significante interactie effect telkens afnemen met .212 naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden. Ook verschilt de combinatie moeder-dochter significant met de combinatie vader-zoon in de hoeveelheid tijdsbesteding met het kind ($b=-.743$, $t=-3,927$, $p<.001$) wanneer de genderrol attitudes heel traditioneel zijn, maar ook dit verschil tussen de hoeveelheid tijdsbesteding van moeder-dochter en vader-zoon zal telkens afnemen met .159 naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden. Er is in dit model geen significant effect van de genderrol attitudes ($b=.038$, $t=.856$, $p=.392$) op de hoeveelheid tijdsbesteding met het kind.

Wanneer de variabele vader-dochter als referentiegroep wordt genomen is te zien dat nu juist de interacties tussen de combinatie moeder-zoon en genderrol attitude ($b=-.258$, $t=-3,720$, $p<.001$), en de combinatie moeder-dochter en genderrol attitude ($b=-.212$, $t=-3,136$, $p=.002$) significant zijn. Dit leidt ertoe dat de combinatie moeder-zoon significant hoger scoort op de hoeveelheid tijdsbesteding ($b=.927$, $t=4,817$, $p<.001$) dan de combinatie vader-dochter wanneer de genderrol attitudes heel traditioneel zijn, maar dat dit verschil telkens afneemt met .258 wanneer de respondent meer egalitaire genderrol attitudes heeft. Voor de combinatie moeder-dochter geldt dat zij significant hoger scoort op de hoeveelheid tijdsbesteding met het kind ($b=.937$, $t=5,010$, $p<.001$) dan de combinatie vader-dochter wanneer de genderrol attitudes heel traditioneel zijn, en dat dit verschil telkens afneemt met .212 wanneer de respondent meer egalitaire genderrol attitudes heeft.

Om te controleren of het effect van de combinatie van gender op de hoeveelheid tijdsbesteding met het kind daadwerkelijk niet meer bestaat wanneer de genderrol attitudes heel egalitair zijn wordt de variabele genderrol attitudes nu ook keer andersom gecodeerd en meegenomen. Uit deze analyse blijkt dat, met moeder-dochter als referentiegroep, er

inderdaad geen significant verschil meer bestaat met de andere ouder-kind gender combinaties. Ook wanneer de variabele vader-dochter als referentiegroep wordt genomen worden er geen significante verschillen meer gevonden met de andere ouder-kind combinaties.

Deze resultaten leiden tot de conclusie dat wanneer de genderrol attitudes meer egalitair worden, het effect van de combinatie van gender op de hoeveelheid tijd die wordt besteed met het kind kleiner wordt. Dit duidt erop dat hypothese 2.b kan worden bevestigd. Model 5 verklaart 44,6 procent van de variantie in de hoeveelheid tijd besteed met het kind.

Conclusie en discussie

Dit onderzoek trachtte een antwoord te geven op de vraag: 'Is er een relatie tussen gender, van zowel het kind als de ouders en de combinaties hiervan, op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind, en wordt deze relatie beïnvloed door de genderideologiën van de ouders? Dit onderzoek is gedaan omdat eerder onderzoek naar deze relatie schaars was en dit onderzoek is hiermee een van de eerste systematische onderzoeken naar de invloed van de gender van de ouder en van het kind en de combinatie hiervan op de tijdsbesteding met het kind, en hoe dit effect van gender wordt beïnvloedt door de gendernormen.

De verwachtingen dat de gender van de ouder een direct effect zou hebben op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind, werd in dit onderzoek bevestigd (hypothese 1.a). Dit is in overeenstemming met de eerdere onderzoeken van Craig (2006), Bulanda, & Lippmann (2009), en Yeung, Sandberg, Davis-Kean & Hofferth (2001). Zij concluderen dat moeders meer tijd besteden met hun kind dan dat vaders doen. De hypothese dat er een direct effect zou zijn van de gender van het kind op de hoeveelheid tijd die werd besteed aan het kind kon in dit onderzoek niet worden bevestigd (hypothese 1.b). Wanneer de gender van de ouder en de gender van het kind worden gecombineerd blijkt het dat zij voor moeders effect hebben op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind. Zo blijkt uit dit onderzoek dat moeders meer tijd besteden met hun dochters dan met hun zonen. Voor vaders wordt geen significant verschil gevonden in tijdsbesteding met zonen en dochters. Deze resultaten bevestigen daarom enkel voor moeders de verwachting dat ouders meer tijd besteden met het kind van hetzelfde geslacht (hypothese 1.c). De gevonden same-sex voorkeur voor moeders komt overeen met eerdere bevindingen. Zo vond onderzoek van Starrels (1994) dat de band tussen moeders en dochters het sterkst is. Opvallend is dat de resultaten uit dit onderzoek in

strijd zijn met de eerdere bevindingen van Lundberg, Pabilonia en Ward-Baets (2017) en Starrels (1994) die stellen dat de gender van het kind minder invloed heeft op de tijdsbesteding van de moeder dan van de vader. Het gevonden same-sex effect voor moeders kan worden verklaard door het bestaan van mogelijke same sex voorkeuren. Zo zou het kunnen dat moeders zich meer herkennen in het kind van hetzelfde geslacht (Nikiforidis, Durante, Redden & Griskevicius, 2017), meer interesses delen, of zich comfortabeler voelen bij bijvoorbeeld het geven van advies aan hun dochter dan aan hun zoon (Gately & Schwebel, geciteerd in Powell & Downey, 1997). Dat er voor vaders geen same seks voorkeur wordt gevonden is in strijd met eerdere onderzoeken van Lundberg, et al. (2007), Mammen (2011), Neilson & Stanfors (2017) en Yeung et al. (2001), en een verklaring hiervoor is moeilijk te vinden. Vervolgonderzoek dient te worden uitgevoerd om te controleren of dit resultaat in verdere onderzoeken ook wordt gevonden.

Ook heeft dit onderzoek aangetoond dat er geen effect meer is van gender van de ouder wanneer de ouders egalitaire genderrol attitudes hebben. Dit resultaat kan worden verklaard aan de hand van de studie van Davis en Greenstein (2009) waarin werd aangetoond dat meer egalitaire genderrol attitudes samenhangen met een eerlijkere verdeling van huishoudelijke taken. Uit deze bevinding kan geconcludeerd worden dat het effect van de gender van de ouder op de tijdsbesteding met het kind afneemt naarmate ouders meer egalitaire genderrollen hebben (hypothese 2.a).

Tot slot heeft dit onderzoek aangetoond dat het effect van de ouder-kind combinaties op de hoeveelheid tijdsbesteding met het kind afneemt naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden (hypothese 2.b). Dit betekent voor de toekomst dat, gezien het feit dat de genderrol attitudes steeds meer egalitair worden (Myers & Booth, 2002), ouders de tijdsbesteding met hun kind steeds eerlijker zullen verdelen naar gelang de gender van het kind. Gezien het feit dat er nog geen eerdere onderzoeken zijn uitgevoerd die specifiek ingaan op de invloed van genderrol attitudes op het effect van de combinatie van de gender van de ouder en de gender van het kind op de tijdsbesteding met het kind, zijn er geen eerdere bevindingen die overeen kunnen komen met dit resultaat.

Een tekortkoming van dit onderzoek is het feit dat er geen rekening is gehouden met de clustering van data. Omdat in dit onderzoek zowel de vader als de moeder uit een relatie zijn meegenomen kan het zijn dat er een vertekend beeld ontstaat omdat de respondenten te veel op elkaar kunnen lijken. Een verdere tekortkoming is het feit dat dit onderzoek geen

onderscheid maakt tussen de type activiteiten. Zo zou het kunnen dat het effect van gender anders was geweest voor interactieve activiteiten (zoals bijvoorbeeld het ondernemen van vrijetijdsactiviteiten) dan voor routine activiteiten (zoals bijvoorbeeld naar bed brengen en samen eten). Zo ondernemen werkende moeders minder interactieve activiteiten met hun kinderen (Bianchi, 2000; Musick, Meier & Flood, 2014; Renk, et al., 2003). Ook de mogelijkheid dat andere moderatoren van invloed kunnen zijn op het effect van gender op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind is een tekortkoming van dit onderzoek. Zo zou bijvoorbeeld de tijd die een ouder met zijn eigen ouders doorbracht van invloed kunnen zijn op de tijd die hij aan zijn kind besteed (Neilson & Stanfors, 2017).

Voor vervolgonderzoek zou het interessant kunnen zijn om te onderzoeken of deze resultaten ook worden gevonden in andere westerse landen. Daarbij zou er goed moeten worden gelet op de mogelijke clustering van data. Ook zou vervolgonderzoek interessant zijn waarbij de tijdsbesteding wordt onderverdeeld in interactieve en routine activiteiten. Op deze manier kan worden onderzocht of het effect van gender verschilt per type activiteit met het kind. Tot slot zou het voor vervolgonderzoek interessant zijn om ook andere controlevariabelen mee te nemen. Dit onderzoek trachtte bij te dragen aan de groeiende literatuur omtrent de tijdsbesteding met het kind. Uit deze studie blijkt over het algemeen dat er een direct effect is van de gender van de ouder op de hoeveelheid tijd die wordt besteed aan het kind, en dat de gender van de ouder en de gender van het kind in combinatie met elkaar enkel voor moeders invloed hebben op de hoeveelheid tijd die wordt besteed met het kind. Zo spenderen moeders vaker tijd met hun dochters dan hun zonen maar besteden vaders niet perse meer tijd met hun zoon dan hun dochter. Verder benadrukt dit onderzoek dat het verschil in tijdsbesteding met het kind tussen moeders en vaders afneemt naarmate zij meer egalitaire genderrol attitudes hebben, en dat ook het effect van de ouder-kind combinaties op de hoeveelheid tijd die wordt besteed met het kind afneemt naarmate de genderrol attitudes meer egalitair worden.

Acknowledgment

De data van de NFN is verzameld door de Universiteit Utrecht in samenwerking met Statistics Netherlands (CBS) en is gefinancierd door subsidie 480-10-015 van het Medium Investments Fund van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en door de Universiteit Utrecht.

Literatuur

- Aassve, A., Fuochi, G., & Mencarini, L. (2014). Desperate housework: Relative resources, time availability, economic dependency, and gender ideology across Europe. *Journal of Family Issues*, 35, 1000-1022. <https://doi.org/10.1177/0192513X14522248>
- Allison, P. (2012). *When Can You Safely Ignore Multicollinearity?* Geraadpleegd op: <https://statisticalhorizons.com/multicollinearity>
- Armsden, G., & Greenberg, M. (1987). The inventory of parent and peer attachment: individual differences and their relationship to psychological well-being in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 16, 427-454.
- Barber, B.K., Stolz, H.E., & Olsen, J.A. (2005) Parental support, psychological control, and behavioral control: assessing relevance across time, culture, and method. *Monographs of the society for research in child development*, 70, 105–124. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1540-5834.2005.00372.x>
- Becker, G. (1960). *An Economic Analysis of Fertility*. Princeton, NJ: Princeton University Press. 209-240. ISBN: 0-87014-302-6.
- Beets, G. (2004). De timing van het eerste kind: een overzicht. *Bevolking en Gezin*, 33, 115-142.
- Bianchi, S. M. (2000) Maternal Employment and Time with Children: Dramatic Change or Surprising Continuity? *Demography*, 37(4), 401–414.
- Bonke, J., & Esping-Andersen, G. (2011). Family investments in children, productivities, preferences, and parental child care. *European Sociological Review*, 27(1), 43-55. <https://doi.org/10.1093/esr/jcp054>
- Bono, D.E., Francesconi, M., Kelly, Y., & Sacker, A. (2016). Early maternal time investment and early child outcomes. *The Economic Journal*, 126, 76-135. <https://doi.org/10.1111/eoj.12342>
- Braun, M., Lewin-Epstein, N., Stier, H., & Baumgärtner, M.K. (2008). Perceived equity in the gendered division of household labor. *Journal of Marriage and Family*, 70, 1145-1156.
- Bryant, W.K., & Zick, C.D. (1996). An examination of parent-child shared time. *Journal of Marriage and the Family*, 58, 227-237. <https://doi.org/10.2307/353391>
- Bulanda, R.E., & Lippmann, S. (2009). Wrinkles in Parental Time with Children: Work,

- Family Structure, and Gender. *Michigan Family Review*, 13, 5-20.
<http://dx.doi.org/10.3998/mfr.4919087.0013.102>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2010). *In steeds meer gezinnen werken beide ouders*.
Geraadpleegd op: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2010/27/in-steeds-meer-gezinnen-werken-beide-ouders>
- Craig, L. (2006). Does father care mean fathers share? A comparison of how mothers and fathers in intact families spend time with children. *Gender & Society*, 20(2), 259-281. <https://doi.org/10.1177/0891243205285212>
- Crocket, L., Brown, J., Russel, S.T., & Shen, Y. (2007). The meaning of good parent-child relationships for Mexican American adolescents. *Journal of Research on Adolescence*, 17, 639-668. <https://doi.org/10.1111/j.1532-7795.2007.00539.x>
- Crompton, R., & Lyonette, C. (2005). The new gender essentialism - domestic and family 'choices' and their relation to attitudes. *The British Journal of Sociology*, 56, 601-620. <https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2005.00085.x>
- Culp, R.E., Cook, A.S., & Housley, P.C. (1983). A comparison of observed and reported adult-infant interactions: effects of perceived sex. *Sex roles*, 9(4), 475-479.
<https://doi.org/10.1007/BF00289787>
- Davis, S.N., & Greenstein, T.N. (2009). Gender ideology: Components, predictors, and consequences. *Annual Review of Sociology*, 35, 87-105.
<https://doi.org/10.1146/annurev-soc-070308-115920>
- Desai, S.D., Chugh, D. & Brief, A.P. (2014). The Implications of marriage structure for men's workplace attitudes, beliefs, and behaviors toward women. *Administrative Science Quarterly*, 59, 330-365. <https://doi.org/10.1177/0001839214528704>
- Denuwelaere, M. (2003). Een ongelijke taakverdeling tussen man en vrouw: van ouders naar kinderen. *Mens en Maatschappij*, 78, 355-378.
- Diener, E., Suh, E.M., Lucas, R.E. & Smith, H.L. (1999). Subjective well-being: three decades of progress. *Psychological Bulletin*, 125, 276-302.
- Dotti Sani, G.M. & Treas, J. (2016). Educational gradients in parents's child-care time across countries, 1965-2012. *Journal of Marriage and Family*, 78(4), 1083-1096.
<https://doi.org/10.1111/jomf.12305>
- Eagly, A.H., Wood, W., & Diekmann, A.B. (2000). Social role theory of sex differences and similarities: A current appraisal. In T. Eckes & H. M. Trautner (Eds.), *The*

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

- developmental social psychology of gender* (pp. 123–174). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Eagly, A. H., & Wood, W. (2012). Social role theory. In P. van Lange, A. Kruglanski, & E. T. Higgins (Eds.), *Handbook of theories in social psychology* (pp. 458–476). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Fagot, B.I. (1978). The influence of sex of child on parental reactions to toddler children. *Child development*, 49(2), 459-465. <https://doi.org/10.2307/1128711>
- Glorieux, I., & Tienoven, van, T.P. (2009). *Gender en tijdsbesteding, verschillen en evolutie in de tijdsbesteding van Belgische vrouwen en mannen (2005, 1999 en 1966)*. Brussel: Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.
- Guryan, J., Hurst, E., & Kearney, M. (2008). Parental education and parental time with children. *Journal of Economic Perspectives*, 22(3), 23-46.
- Hagan, J., Simpson, J., & Gillis, A. (1988). Feminist scholarship, relational and instrumental control, and a power-control theory of gender and delinquency. *The British Journal of Sociology*, 39, 301–336. <https://doi.org/10.2307/590481>
- Hair, J.F., Ringle, C.M., & Sarstedt, M. (2011) PLS-SEM: Indeed a Silver Bullet. *Journal of Marketing Theory and Practice*, 19, 139-152. <http://dx.doi.org/10.2753/MTP1069-6679190202>
- Hakim, C. (2003). Competing family models, competing social policies. *Family Matters*, 64, 52-61.
- Hays, S. (1996). *The cultural contradictions of motherhood*. Yale University Press, London. Ean: 9780300076523
- Heide, van der, A.L. (2017). *De invloed van intergenerationele socialisatie van genderrollen op het zorggedrag van vaders* (Masterscriptie, Universiteit Utrecht). Geraadpleegd op: <https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/373819>
- Hill, J.P., & Lynch, M.E. (1983). The Intensification of Gender-Related Role Expectations during Early Adolescence. In J. Brooks-Gunn & A.C. Petersen, *Girls at Puberty* (pp. 201-228). Boston, MA: Springer.
- Kootstra, G.J. (2004). *Exploratory factor analysis*. Universiteit van Groningen. Gevonden op: <http://www.let.rug.nl/~nerbonne/teach/rema-stats-meth-seminar/Factor-Analysis-Kootstra-04.PDF>
- Lippe van der, T. (1992). De verdeling van huishoudelijk en betaald werk in Nederland. *Mens*

en Maatschappij, 67, 128-139.

- Lundberg, S., Pabilonia, S.W. & Ward-Batts, J. (2007). Time Allocation of Parents and Investments in Sons and Daughters. *Unpublished paper*. Geraadpleegd op: https://www.researchgate.net/publication/252401196_Time_Allocation_of_Parents_and_Investments_in_Sons_and_Daughters
- Mammen, K. (2011). Fathers' time investment in children: do sons get more? CUNY, Academic Works. Geraadpleegd op: https://academicworks.cuny.edu/si_pubs/112
- Markiewicz, D., Lawford, H., Doyle, A., & Haggart, N. (2006). Developmental differences in adolescents' and young adults' use of mothers, fathers, best friends, and romantic partners to fulfill attachment needs. *Journal of Youth and Adolescence*, 35, 127-140. <https://doi.org/10.1007/s10964-005-9014-5>
- McGinn, K.L., Castro, M.R., & Lingo, E.L. (2015). *Mums the word! Cross-national effects of maternal employment on gender inequalities at work and at home* (Harvard Business School Working Paper, No. 15-094). Geraadpleegd op: https://www.med.uni-muenchen.de/einrichtungen/fb_mentoring/_dateien/kinder-beruf-staetige-frauen.pdf.
- Mesman, J., & Groeneveld, M.G. (2018). Gendered parenting in early childhood: Subtle but unmistakable if you know where to look. *Child development perspectives*, 12(1), 22-27. <https://doi.org/10.1111/cdep.12250>
- Milkie, M.A., Nomaguchi, K.M., & Denny, K.E. (2015). Does the amount of time mothers spend with children or adolescents matter? *Journal of Marriage and Family*, 77, 355-72. <https://doi.org/10.1111/jomf.12170>
- Muller (CBS), L. & Van den Brakel, M. (CBS) (2018). Neemt het loonverschil tussen mannen en vrouwen af?. In: *Emancipatiemonitor: 2018*. Geraadpleegd op: <https://digitaal.scp.nl/emancipatiemonitor2018/neemt-het-loonverschil-tussen-mannen-en-vrouwen-af>
- Musick, K., Meier, A., Flood, S. (2014). How parents fare: Mothers' and fathers' subjective well-being in time with children. *California Center for Population Research*.
- Myers, S.M., & Booth, A. (2002). Forerunners of change in nontraditional gender ideology. *Social Psychology Quarterly*, 65, 18-37. <http://dx.doi.org/10.2307/3090166>
- Nederlands Jeugdinstituut (NJI) (2019). *Effectgrootte*. Geraadpleegd op: <https://www.nji.nl/Effectgrootte>

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

- Neilson, J., & Stanfors, M. (2017). Does child gender matter? Time investments in children and intergenerational transmission of gender roles. Evidence from Sweden. *Centre for Economic Demography*.
- Neuman, W.L. (2014). *Understanding Research*. Pearson Education. ISBN: 9781784343
- Nikiforidis, L., Durante, K.M., Redden, J.P., Griskevicius, V. (2017). Do mothers spend more on daughters while fathers spend more on sons? *Journal of Consumer Psychology*, 28, 149-156. <https://doi.org/10.1002/jcpy.1004>
- Nikkelen, S. & Blécourt, de., K. (2017). *Visies op vaderschap. Een panelonderzoek onder Nederlandse vaders*. Utrecht: Rutgers.
- Orloff, A.S. (2002). Women's employment and welfare regimes: Globalization, export orientation and social policy in Europe and North America. *Social Policy and Development*, 12. 1-49.
- Paludi, M.A. (2004). *Guide to the psychology of gender*. Londen, Engeland: Praeger.
Geraadpleegd op: https://books.google.nl/books?hl=nl&lr=&id=rLwX9CuyndYC&oi=fnd&pg=PA1&dq=gender+intensification+and+learning+from+parents&ots=VS4fMhU5DQ&sig=52q-zhmmYsq_pA0IwGehU8i2UD8#v=onepage&q&f=false
- Parson, T. (1951). *The Social System*. New York, Free Press.
- Poortman, A., Van der Lippe, T. & Boele-Woelki, K. (2014). Codebook of the survey New Families in the Netherlands (NFN). First wave. Utrecht: Utrecht University.
- Powell, B., Downey, D.B. (1997). Living in single-parent households: An investigation of the same-sex hypothesis. *American Sociological Review*, 62, 521-539.
- Renk, K., Roberts, R., Roddenberry, A., Luick, M., Hillhouse, S., Meehan, C., Oliveros, A., & Phares, V. (2003). Mothers, fathers, gender role, and time parents spend with their children. *Sex roles*, 48(7/8), 305-315.
- Reynaldo, J., & Santos, A. (1999). Cronbach's alpha: a tool for assessing the reliability of scales. *The Journal of Extension*, 37. Geraadpleegd op: <https://www.joe.org/joe/1999april/tt3.php>
- Sayer, L.C., Bianchi, S.M., & Robinson, J.P. (2004). Are parents investing less in children? Trends in mothers' and fathers' time with children. *AJS*, 110, 1-43.
- Shelton, B.A. & John, D. (1996). The division of household labor. *Annual Review of Sociology*, 22, 299-322. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.22.1.299>
- Sheombarsing, W. (2016). *Het effect van welwillend seksisme op de systeemrechtvaardiging*

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

van vrouwen (Masterscriptie, Universiteit Utrecht). Geraadpleegd op:
<https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/335133>

- Starrels, M. (1994). Gender differences in parent-child relations. *Journal of Family Issues*, 15, 148-165. <https://doi.org/10.1177/019251394015001007>
- University of California, Irvine, (2016). *Today's parents spend more time with their kids than moms and dads did 50 years ago*. Geraadpleegd op; <https://www.sciencedaily.com/releases/2016/09/160928160716.htm>
- Updegraff, K., McHale, S., Crouter, A., & Kupanoff, K. (2001). Parents' involvement in adolescent' peer relationships: A comparison of mothers' and fathers' roles. *Journal of Marriage and the Family*, 63, 655-668. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2001.00655.x>
- Vermeirsch, A. (2018). *Genderbewust opvoeden. Een kwalitatief onderzoek naar de visies, beweegredenen en ervaringen van ouders*. (Masterscriptie, Universiteit van Gent). Geraadpleegd op: https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/478/923/RUG01-002478923_2018_0001_AC.pdf
- Vincent, C., Ball, S.J., & Pietikainen, S. (2004). Metropolitan Mothers: Mothers, mothering and paid work. *Women's Studies International Forum*, 27, 571-587. <https://doi.org/10.1016/j.wsif.2004.09.011>
- Warr, M. (1993). Parents, peers and delinquency. *Social Forces*, 72 (1), 247-264. <https://doi.org/10.1093/sf/72.1.247>
- Williams, S.K., & Kelly, F.D. (2005). Relationships among involvement, attachment, and behavioral problems in adolescence: Examining fathers' influence. *Journal of Early Adolescence*, 25, 168-196. <https://doi.org/10.1177/0272431604274178>
- Williams, B., Onsman, A., & Brown, T. (2010). Exploratory factor analysis: A five step guide for novices. *Journal of Emergency Primary Health Care*, 8, 1-13. <https://doi.org/10.33151/ajp.8.3.93>
- Worthen, M.G.F. (2011). Gender differences in parent-child bonding: implications for understanding the gender gap in delinquency. *Journal of Crime and Justice*, 34, 3-23. <https://doi.org/10.1080/0735648X.2011.554744>
- Yeung, W.J., Sandberg, J.F., David-Kean, P. E., & Hofferth, S. L. (2001) "Children's Time with Fathers in Intact Families." *Journal of Marriage and the Family*, 63, 136-54.

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

Zee, van der, F. (2017). *Scheefheid*. Geraadpleegd op: <https://hulpbijonderzoek.nl/online-woordenboek/scheefheid/>

DE RELATIE TUSSEN GENDER EN TIJDSBESTEDING AAN HET KIND

Appendix

Regressies met interactie bij de afhankelijke variabele hoeveelheid tijd besteed aan het kind

	Model 4		Model 5	
	b	Se	b	Se
Constante	4,898***	.191	5,681***	.180
Gender ouder (vrouw)	.859***	.142		
Gender kind (meisje)	-.114	.127		
MoederZoon ^a			-.010	.174
VaderDochter ^a			-.937***	.187
VaderZoon ^a			-.743***	.189
Egalitaire genderrolattitude	.196****	.044	.038	.045
Gender X Egalitaire genderrolattitude	-.214***	.049		
Gender kind X Egalitaire genderrolattitude	.062	.047		
MoederZoon X Egalitaire genderrolattitude			-.046	.064
VaderDochter X Egalitaire genderrolattitude			.212**	.068
VaderZoon X Egalitaire genderrolattitude			.159*	.068
Leeftijd respondent	-.014***	.003	-.014***	.003
Leeftijd focal kind	-.119***	.006	-.119***	.006
Type relatie	-.009	.039	-.010	.039
Opleidingsniveau respondent	.026**	.009	.026**	.009
Geloof	.043	.034	.044	.034
Aantal kinderen	-.115***	.020	-.115***	.020
Werkuren respondent	-.007***	.001	-.007***	.001
Werkuren partner	.002*	.001	.003*	.001
R2	.445		.446	
N	2069		2069	

^a Dummy variabelen met Moeder_dochter als referentiegroep

***p<.001, **p<.01, *p<.05